

Istanbul Airport

İLAÇLAMA HİZMETLERİ TALİMATI

MEHMET BÜYÜKKAYTAN

GENEL MÜDÜR YARDIMCISI OPERASYON

IGA.ADM.G01.T04	02	28.06.2022	Abdullah Saim YILDIRIMER	Özgür İSLAMOĞLU	İnanç YAPAR
DOKÜMAN NO	REV	TARİH	HAZIRLAYAN	GÖZDEN GEÇİREN	KALİTE SİSTEMLERİ

İGA HAVALİMANI İŞLETMESİ A.Ş.

İLAÇLAMA HİZMETLERİ TALİMATI

REVİZYON KAYITLARI

Rev No	Tarih	Revizyon Açıklaması	Revize Edilen Bölüm
00	25.12.2019	İlk Yayın	-----
01	15.03.2021	ISO 14001 ve ISO 50001 uyumluluğu sağlanması adına maddeler eklenmiştir. Mail adresi güncellenmiştir. "Uzman Personel" ve "MSDS" tanımları eklenmiştir. Atık üniteleri, çöp kutuları, atık konteynerleri ve giderlerin temizlik periyotları güncellenmiştir. İlaçlamada kullanılacak olan ürünün "T.C. Sağlık Bakanlığı Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü Biyosidal Ürün Ruhsatnamesi"nin olması gerekliliği eklenmiştir. Kişisel Koruyucu Ekipmanlar detaylandırılmıştır. Kullanılan kimyasalların MSDS ve ürün kullanım etiketine uygun olarak kullanımı maddesi eklenmiştir.	Madde 6.1.r, 6.1.s, 6.1.t Madde 6.1.k, 6.3.b Madde 4.1 Madde 6.1.a, 6.1.b, 6.1.e Madde 6.2.d Madde 6.2.l Madde 6.2.dd
02	28.06.2022	Organizasyonel değişiklik ile İdari İşler Müdürlüğü, İdari İşler Grup Müdürlüğü olarak revize edilmiştir.	Tüm doküman

İÇİNDEKİLER

1. AMAÇ	1
2. KAPSAM	1
3. SORUMLULUKLAR	1
4. TANIMLAR VE KISALTMALAR	1
4.1. Tanımlar	1
4.2. Kısaltmalar	2
5. REFERANSLAR LİSTESİ	2
6. UYGULAMA	2
6.1. Temel Prensipler	2
6.2. İlaçlama Firması Sorumlulukları	4
6.3. Kiracıların Sorumlulukları ve Denetimi	7

1. AMAÇ

Bu talimatın amacı, İGA Havalimanı işletmesi A.Ş. ve taşıyon firma personeline ilaçlama hizmetlerinin sağlanması, halk sağlığı riski oluşturan zararlılara karşı biyosidal ürün kullanarak mücadele edilecek usul ve yöntemlerinin belirlenmesidir.

2. KAPSAM

Bu talimat, İstanbul Havalimanı İşletmesi A.Ş. faaliyet sınırları içerisinde bulunan tüm alanları kapsamaktadır.

3. SORUMLULUKLAR

Bu talimatın uygulanmasından ve yürütülmesinden Operasyon Genel Müdür Yardımcılığına bağlı İdari İşler Grup Müdürlüğü sorumludur.

İGA ve tüm taşıyon personeli bu talimatın kullanıcıdır.

Talimatta belirtilen kuralların, İdari İşler Grup Müdürlüğü'nün belirlediği kişi/kişiler tarafından ihlal edilmesinin tespiti halinde, bu durum Disiplin Kuruluna, Personelin Yöneticilerine veya İnsan Kaynakları Departmanına iletilir.

4. TANIMLAR VE KISALTMALAR

4.1. Tanımlar

Bakanlık: Sağlık Bakanlığını,

Biyosidal ürün: Bir veya birden fazla aktif madde içeren, kullanıma hazır halde satışa sunulmuş, kimyasal veya biyolojik açıdan herhangi bir zararlı organizma üzerinde kontrol edici etki gösteren veya hareketini kısıtlayan, uzaklaştıran, zararsız kılan, yok eden aktif maddeleri ve müstahzarları,

DSÖ: Dünya Sağlık Örgütünü,

Genel Müdürlük: Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğünü,

İGA: Havalimanı işletmesi A.Ş.

Uluslararası Giriş Noktası: Bakanlar Kurulunca deniz, hava veya karayolu (karayolu - demiryolu) sahalarından ülkeye uluslararası giriş-çıkışın yapılmasına karar verilen hudut kapılarının bulunduğu alan ve bu alanın çevresindeki asgari 400 metre bölgeyi kapsayan yeri,

Yetki Belgesi: T.C. Sağlık Bakanlığı Halk Sağlığı Genel Müdürlüğünden gerekli çalışma iznini alarak, halk sağlığı riski oluşturan zararlılara karşı biyosidal ürün kullanarak mücadele etmek isteyen gerçek ve tüzel kişilere çalışma izni veren belgeyi,

Havalimanı: İstanbul Havalimanı'nı,

Terminal: İstanbul Havalimanı Ana Terminal Binasını,

ULV: Ultra Low Volume - Soğuk sisleme/İnce püskürtme tekniği ile oluşturulan aerosol sisini ifade eder.

Uzman Personel: "Biyosidal Ürün Uygulayıcı Sertifikası" belgesine sahip kişiler.

MSDS: Malzeme güvenlik bilgi formu.

4.2. Kısaltmalar

Diğer kısaltmalar "IGA.QS.QA02.L01 Yönetim Sistemleri Kısaltmalar Listesi'nde bulunmaktadır.

5. REFERANSLAR LİSTESİ

IGA.ADM.G01 İdari İşler Yönetim Prosedürü

Biyosidal Ürünlerin Kullanım Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik

Uluslararası Çalışan Taşıtlarda ve Giriş Noktalarında Uygulanacak İlaçlama İşlemlerine Dair Yönerge

6. UYGULAMA

6.1. Temel Prensipler

- Atık konteynerinin ve atık biriktirme ünitelerinin kapakları kapalı tutulmalı, haftada en az bir defa yıkanmalı ve/veya dezenfekte işlemi yapılmalıdır.
- Çöp kutularında plastik torba kullanılmalı, konteyner ve çöp kovalarının kapakları olmalı ve kapalı tutulmalıdır. Çöpler %80 doluluk oranına sahip olduğunda veya günlük olarak çöp torbasıyla beraber atılmalıdır. Çöp bidonlarının çevresi ve mazgal (gider) içleri haftada en az bir defa düzenli olarak temizlenmelidir.
- Bitkiler gerektiği kadar sulanmalı, aşırı sulama ve göllenme gibi durumlara müsaade edilmemelidir.
- Ofis, dinlenme odası, soyunma odası gibi yerlerde yiyecek bulundurulmamalı, yiyecek içecek kalıntıları temizlenmeli, depolarda haşere aktivitesine sebep olabilecek ambalajı açık gıda maddeleri bırakılmamalıdır.

- e. Gider ızgaraları veya kapakları altındaki artıklar haftada en az bir defa temizlenmeli, gider içleri ilgili mahalden sorumlu birimin temizlik ekibi tarafından dezenfekte edilmelidir.
- f. Sinek girişini engellemek için kapı ve pencereler kapalı tutulmalı ya da sineklik kullanılmalıdır. Gerekli görülen yerlerde hızlı hava üfleyen hava perdeleri kullanılmalıdır.
- g. Yemekhaneler, mutfaklar ve çöp alanları deterjan ile temizlenmeli , son durulama yapılırken dezenfektan veya çamaşır suyu kullanılmalıdır.
- h. Günlük temizlik yapılırken, tezgah, dolap, ekipman altı ve arkası gibi yerler kapsamlı bir şekilde temizlenmelidir.
- i. Kemirgen kontrolünü sağlamak için, dış alanlara açılan kapıların altındaki boşluklar, binaya giren kablo kanalları, borular shaft boşlukları ve bina içerisinde kanalizasyon kuyuları gibi yerlerde 0,6 cm den daha geniş açıklıklar uygun malzemelerle kapatılmalıdır.
- j. Haşere kontrolünü sağlamak için, pencere ve kapı kasası arası ile duvar arasındaki boşluklar, tezgâh ile duvar arasında bulunan boşluklar, priz ve lavabo giderleri gibi yerlerde bulunan boşluklar kapatılmalı, kırık veya çatlak fayanslar yenilenmelidir.
- k. İlaçlamayla ilgili talep ve şikâyetler İdari İşler Grup Müdürlüğüne ILCM17.SCTM@igairport.aero grup e-posta adresi üzerinden yapılır.
- l. Yiyecek bulunan yerlerde ilaçlama yapılmadan önce, gıda maddeleri bir bölgede tutulmalı ve üzeri kapatılmalıdır. İlaçlama sonrası uygulama yapılan yerlerdeki yiyecek hazırlanan yerler, mutfak dolapları ve mutfak eşyaları deterjanlı su ile yıkanıp silinerek kullanıma başlanmalıdır.
- m. İlaçlama esnasında mekânda kimse bulunmamalı, ilaçlama uygulaması yapan görevliden başka kimse içeride kalmamalıdır.
- n. Dış alanlarda araç üstü ULV cihazı ile sinek mücadelesi gerçekleştirilirken, aracın bulunduğu yerden uzaklaşılmalı, açık olan kapı ve pencereler kapatılmalıdır.
- o. İlaçlama sonrası kapalı tutulan mekân herhangi bir hastalığı bulunmayan sağlıklı bir kişi tarafından içeri girilerek pencere ve kapı gibi hava sirkülasyonu sağlayan bölümleri açarak süratle dışarı çıkmalı içeride gereksiz yere durulmamalıdır.
- p. İlaçlanmış alanda rutin temizlik için hazırlık yapılırken kişisel koruyucu donanım ve gerekli ekipman kullanılarak, ilaçlanmış yüzeylere çıplak el ve vücudun hassas kısımları olan yüz ya da kol içleri değdirilmemeli temizlik esnasında mutlaka eldiven kullanılarak kalıcı etkisi yüksek haşere ilaçlarının cildin hassas yerlerinde oluşturabileceği sızlama ve yanma hissi veren durumların önüne geçilmesi gerekmektedir.

- q. Havalimanı sınırları içerisinde kedi, köpek vb. evcil hayvanların beslenmemesi ve diğer kemirgen ve haşerelerin yiyecek maddelerine ulaşamayacağı şekilde muhafaza edilmesi gerekmektedir.
- r. Çalışmalar esnasında açığa çıkabilecek atıklar ISO 14001 Çevre Yönetim Sistemi esasları, Çevre mevzuatı ve İGA.WM.G01 atık yönetim prosedüründe yer alan kurallar bütününe uygun gerçekleştirilmelidir.
- s. Faaliyetler kapsamında kullanılacak ürün veya malzemeler ISO 500001 Enerji Yönetim Sistemi esaslarına uygun olarak seçmek.
- t. İlaçlama yapılan bölgeye MSDS ve ürün kullanım etiketinde, belirtildiği süre kadar girilmemeli ve havalandırılması yapılmalıdır.

6.2. İlaçlama Firması Sorumlulukları

- a. İlaçlama firması tarafından, ilaçlama yapılan bölgelerin en fazla 15 günde bir genel kontrolü yapılarak (veya ihtiyaç halinde daha erken) sorunlu yer varsa tespit edilecek ve sorun görüldüğü takdirde gerekli ilave uygulama gerçekleştirilecek, periyodik kontrollerde kemirgen ve haşere istasyonlarında eksilen yemler yenilenecektir.
- b. Firma ilaçlama ekibi, ilaçlama işini yapabileceğini ve eğitim aldığını gösteren sertifika sahibi personelden oluşacaktır. Her personel "biyosidal ürün uygulama uzmanı ya da ziraat mühendisi, kimyager, biyolog vb." statüsünde olmalıdır.
- c. Firmanın bünyesindeki ekiplerin sevk ve idaresinden sorumlu bir ekip şefi organizasyon içinde yer almalıdır. Bu şef, tam yetkili, eğitilmiş olmalı, hekim, eczacı, veteriner hekim, ziraat mühendisi, Biyolog veya yurtdışından alınmış eğitim ve firmayı temsile yetkili kişi sertifikasına sahip olmalıdır.
- d. Firma, ilaçlamada kullanılacak olan kimyasallar (B.P.D.98/8/EC) uyarınca; üretici firma tarafından yapılan başvuru ile Avrupa'da desteklendiği veya savunulup değerlendirme aşamasında olduğu üye ülke yetkili raporuyla belgelenmeli, ilaçlamada kullanılacak olan kimyasalların WHO/WHOPES veya The European Chemicals Agency (ECHA), uluslararası otoritelerinin en az biri tarafından onay almış olması ve "T.C. Sağlık Bakanlığı Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü Biyosidal Ürün Ruhsatnamesi" belgesinin olması gerekmekte olup buna ilişkin belgeler İdari İşler Grup Müdürlüğüne verilmelidir.
- e. Firma tarafından koku, leke ve iz bırakmayan kalıcı kimyasallarla bariyer ilaçlamaları yapılan bölgeler, ilaçlama yapılmadan önce İdari İşler Grup Müdürlüğü ile koordine edilecek ve aylık olarak raporlaması yapılacaktır.

- f.** Firma tarafından gıda ile ilgili yerlerde, bu yerlerin tüm özelliklerini dikkate alarak, bu alanların işlevlerine uygun ilaç, kimyasal, yemler vb. kullanılmalıdır.
- g.** Firma tarafından iç ve dış alan kemirgen mücadelelerinde, yem istasyonları, yere veya duvara monte edilmelidir. Kemirgen mücadelesi iç alan yemleme kabı, mekanik kapan ve canlı yakalama istasyonu ile sürdürülmelidir.
- h.** Firma tarafından zararlılarla mücadele ve engel olma faaliyetlerinde kullanılan tüm istasyonlar, EFK (elektrikli sinek tutucu cihaz) lar, böcek monitörleri numaralandırılarak, raporlama yapılacak, listelenecek ve bir master plan ile İdari İşler Grup Müdürlüğü'ne bildirilecektir.
- i.** Firma tarafından kullanılan tüm ekipmanlarla ilgili 'İstasyon ve Monitör Yerleşim ve İzleme Raporu' aylık olarak düzenlenecek ve İdari İşler Grup Müdürlüğü'ne bildirilecektir.
- j.** Firma, koruyucu önlemlerin gerçekleştirilmesi amacı ile Yönetim tarafından yapılması gerekli tamir, onarım, bakım faaliyetlerini ve gereken hijyen ve sanitasyon gereksinimlerini düzenleyeceği servis raporlarında belirtmelidir.
- k.** Firma tarafından, ilaç hazırlama ve ilaçlama işinde hamile kadınlar, 18 yaşından küçükler, hasta ve hastalıklı olanlar ile alkol bağımlıları çalıştırılmaz.
- l.** İlaç taşıma, ilaç hazırlama ve ilaçlama esnasında MSDS ve ürün kullanım etiketindeki bilgiler baz alınarak; ilaçlanan alanda çalışan personel iş elbisesi ve kişisel koruyucularını (eldiven, gözlük, maske, tulum vs.) giymiş olmalıdır.
- m.** İlaçlama konusu; İdari İşler Grup Müdürlüğü'nün belirlediği kişi/kişiler tarafından takip ve denetimi yapılacak, ilgili kayıtları, formları ve tutanakları hazırlanacaktır.
- n.** Firma, yönetimce belirlenecek her farklı birim için, ilaçlama hizmetini tamamladıktan sonra, o birim için düzenlenmiş "Servis Raporu"nu birim sorumlusuna imzalatarak formun bir kopyasını kendisine teslim edecektir. Firma tarafından hazırlanacak olan faaliyet ve aktivite raporları her ay sonu İGA İdari İşler Grup Müdürlüğüne teslim edilecektir.
- o.** Sorumluluk bölgesinin halk sağlığını tehdit edebilecek her türlü haşereden arı olmasını sağlamak amacıyla firma tarafından gerekli önlemler alınacaktır.
- p.** Firma, bu talimat da belirtilmeyen hususlarda, talimata dayanak olan "Biyosidal Ürünlerin Kullanım Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik" hükümlerine uygun olarak faaliyet gösterir.
- r.** Firma, İGA'nın yapacağı denetimde denetim personeline istenen bilgileri sunmakla

yükümlüdür. Firma; Havalimanı sınırları içerisinde halk sağlığı riski oluşturabilecek enfeksiyon etkeni taşıyan vektörleri kontrol etmek üzere programını oluşturur ancak enfeksiyon etkeni taşıyıcılar daha geniş bir yayılım alanına sahipse, Havalimanı sınırlarından asgari 400 metre arttırılması kaydıyla vektör kontrol programları oluşturmakla da yükümlüdür.

s. DSÖ ve yasal mevzuat kapsamında, alana uygulanacak biyosidal ürünün özelliğine göre, tavsiyeleri esas alınarak yapılacak ilaçlama işlemlerinde, halk sağlığı alanında kullanılan, Bakanlıkça ruhsatlı ve etiketli ürünler üzerindeki uygulama dozları dikkate alınacaktır. İlaçlama firması, kendi hata ve kusurlarından doğan zararlardan sorumlu olup uygulamalarında gerekli özen ve dikkati göstermek zorundadır.

t. Uygulamada aşağıdaki temel ilkeler esas alınacaktır;

1) Hazırlık Aşaması:

- Kullanılacak ilaçlar ürün hazırlama odasında hazırlanıp gelinmelidir.
- İlaçlama yapılacak bölgenin ve ilacın durumuna göre, MSDS ve ürün kulanı etiketinde belirtildiği şekilde alet ekipman ve kişisel koruyucu ekipmanlar kullanılmalıdır.
- Her türlü sağlık ve güvenlik tedbirleri alınmalıdır.

2) Uygulama Aşaması:

- Kişileri rahatsız etmekten kaçınmak ve sağlıklarına zarar vermemek.
- İlaçlama faaliyetlerini gerçekleştireceği bölgedeki kişilere zarar vermemek, zarar vermesi muhtemel kimyasal maddeleri veya formülasyonları kullanmamak.
- Yangın tehlikesinden kaçınmak, açık alev veya çok yüksek ısı kaynağı bulunan yerlerde uygulama yapmamak.
- Kullanılan kimyasalın uygulama şekline ve formülasyon türüne göre özel makineler kullanmak.
- Kullanılacak yöntemin ilaçlama yapılacak bölgenin her köşesine homojen ilaç dağılımını sağlamasına ve zararlıları her noktada yok edebilecek etkili bir sistem olmasına dikkat etmek.
- İlaçlama esnasında iş kıyafetlerinin ve koruyucu malzemelerin amacına ve talimatına uygun olmasını sağlamak.
- İlaç hazırlama ve ilaçlama anında herhangi bir şey yenilmemeli veya içilmemelidir.

3) Uygulama sonrası:

- İlaç hazırlama, ilaçlama esnasında ve sonrasında oluşabilecek atıklar toplanmalı "Atık Yönetimi Yönetmeliği" uyarınca bertaraf edilmelidir.

- İlaçlama yapılan bölgenin fiziki durumu, açık veya kapalı alan durumu, yapılan uygulama yöntemi, MSDS ve ürün kullanım etiketindeki bilgiler baz alınarak, ilaçlama yapılan mahali kullanan birimin yöneticisine yazılı olarak ne kadar süreliğine içeri girilmemesi ve havalandırması gerektiği bilgileri paylaşılmalıdır.
- u. Tüm havalimanı alanı (iç/dış) için ilaçlama yapılır. Periyodik olarak yapılan haşere kontrol işleminin sonuçları İGA'nın görevlendirdiği kişi/kişiler tarafından değerlendirilir. Acil durumlarda ise ilaçlama firmasına acil çağrı yapılarak tedbir alınır, uygunsuzluk giderilir.
- v. Firma tarafından haşerelerin barındıkları, üredikleri yarık ve çatlaklara, yarık ve çatlağın bulunduğu ortamın durumuna göre likit, toz ve yem formülasyonunda rezidüel insektisitler vb. gerekli tüm kimyasallar uygulanacaktır (yarık-çatlak tedavisi).
- y. Firma tarafından haşerelerin gezindikleri yerler olan duvar ve zemin kenarlarına düşük basınçlı rezidüel likit insektisit uygulanacaktır (bariyer tedavisi).
- z. Firma tarafından dolap, tezgah ve ekipman altı (spot tedavi) ve arkası (boşluk tedavisi) gibi loş ve korunmalı yerlere likit, toz veya yem formülasyonunda rezidüel insektisit uygulaması yapılacaktır.
- aa. Firma ergin karasinek mücadelesinde, İstanbul Havalimanı içerisinde ve çevresinde bulunan tüm çöp alanlarında ve karasineğin konak oluşturabileceği tüm alanlarda gerektiği zamanlarda ve gerektiği miktarda uygulama gerçekleştirecektir.
- bb. Firma Uçkun Mücadelesinde aktivite durumuna göre servis tablosu ve ilgili firma ile yapılan sözleşmede belirtilen periyotlarda dış alanda ergin sivrisinek mücadelesi gerçekleştirecektir. Uygulama, atomizer (ULV başlıklı) ya da araç üstü ULV cihazı ile kapalı alan dışındaki açık alanlarda yapılacaktır.
- cc. İlaçlama firması, uçan haşere lavra döneminde açık alanda lavra ilaçlaması yapmakla yükümlüdür.
- dd. Firma kullandığı kimyasalların MSDS formuna ve ürün kullanım etiketine uygun olacak şekilde her türlü uygulama, güvenlik ve sağlık önlemlerini almalıdır.

6.3. Kiracıların Sorumlulukları ve Denetimi

- a. Bu talimatta geçen bütün kurallara uymakla sorumludur.
- b. İlaçlama servis raporlarının kontrolü kiracı tarafından yapılır ve servis raporları aylık düzenli olarak ILCM17.SCTM@igairport.aero adresine gönderilir.

- c.** Terminal içi ve dışında kullanılan mahallerde yapılan ilaçlamalar ve hijyen durumunun kontrolü için İGA'nın yetkilendirdiği kişi/kişiler tarafından habersiz olarak denetimler yapılır.
- d.** Kiracılar, denetim personeline istenen bilgi ve belgeleri sunmakla yükümlüdür.
- e.** Denetlemelerde öncelikli olarak aşağıdaki konular incelenir:
  - Haşere ve kemirgen mücadelesinin düzenli periyotlarla planlama doğrultusunda yapılıp yapılmadığının kontrolü,
  - Temizlik ve hijyenin yeterli düzeyde yapılıp yapılmadığının kontrolü,
  - Su birikinti alanlarının uçan haşere oluşumuna mahal vermeyecek şekilde ıslahı, kurutulması veya ilaçlama yapıldığının kontrolü,
  - Gıda ile ilgili yerlerde, bu yerlerin tüm özelliklerini dikkate alarak, bu alanların işlevlerine uygun ilaç, kimyasal, yemler vb. kullanımının kontrolü.